

[Finansministeren.]

indtil videre. Landbrugets eksportpriser har rettet sig væsentligt den sidste måneds tid og ligger i dag meget nær ved sidste års niveau. Samtidig er produktionen for flere af hovedvarerne nu større end i fjor, således at landbrugseksporten som helhed i de kommende måneder skulle kunne indbringe mindst samme valutabeløb som i samme periode i fjor. Usikkerheden med hensyn til høsten samt prisudviklingen på noget længere sigt bør naturligvis ikke derfor glemmes. Det forekommer dog i dag forsvareligt at betegne det valutatab, landet havde som følge af de meget lave landbrugspriser i årets første måneder, som ekstraordinært.

Hermed er imidlertid ikke sagt, at udsigterne for vor eksport fremover er tilfredsstillende. Selv med det noget lysere syn på landbrugets eksportpriser, jeg lige gav udtryk for, tør man ikke regne med, at landbrugets eksportindtægt for hele 1957 vil blive større end i 1956. Industrieksporten er vel fortsat stigende. I de første 4 måneder i år var den således ca. 15 pct. større end i de tilsvarende måneder i fjor. Denne stigning kan dog ikke anses for tilstrækkelig, da vi som følge af de hindringer, der fortsat møder vor landbrugseksport, i hovedsagen er henvist til at øge den samlede eksportindtjening ved udvidet salg af industrivarer.

På importsiden er der også tegn på, at en vis lettelse er ved at indtræde. Det var navnlig den voldsomme forhøjelse af brændselspriserne, Suezkrisen fremkaldte, der tyngede importen i januar kvartal, men også importmængden nåede op på et meget højt niveau både for brændsel og andre råvarer. Der kan vel ikke være tvivl om, at den stigning i den indenlandske omsætning, som har fundet sted i løbet af 1956, også har bidraget sit til at sætte importtallene i vejret. Importen i januar kvartal har imidlertid for flere varers vedkommende været så stor, at der må være sket en lagerudvidelse, og det må være berettiget at vente, at importen bliver noget lavere i de kommende måneder. Det lavere importtal for april falder i tråd med denne opfattelse, men mere vægt skal dog nok lægges på den kendsgerning, at priserne på mange importerede råvarer nu er på vej nedad.

Selv om valutaunderskuddet således i den forløbne del af året har været påvirket af forbigående forhold, skyldes valutaforbruget dog også, at den almindelige stigning i den indenlandske efterspørgsel, som fandt sted i løbet af 1956, ikke blev modsvaret af en tilsvarende stigning i vor valutaandtjening.

Produktionen og beskæftigelsen her i landet har været præget af en moderat fremgang, og dette i forbindelse med løn- og avancementstigninger har fremkaldt en stigning i befolkningens indtægter. Landbrugets indtægter er vel ikke steget, selv om de lavere priser i ikke ringe grad er kompenseret ved øget produktion og mindsket foderindkøb.

Hvor meget forbruget er steget, er det naturligvis vanskeligt at sige noget bestemt om. Den eneste målestok, vi har, er detailomsætningsindeksen, som viser en stigning på mindst 5 pct. fra januar 1956 til januar i år. Om det øvrige private forbrug så er fulgt tilsvarende med op, er svært at sige. Den reale forbrugsstigning har dog været noget mindre, idet en del af udgiftsstigningen er opslugt af højere priser. Detailpriserne er således steget med et par procent. Ikke blot forbruget, men også bygge- og anlægsvirksomheden har i år været større end i samme periode i fjor. Der er dog ikke i dag tegn på en så stærk stigning i den indenlandske aktivitet som den, der f. eks. prægede forsommeren 1954.

Statens overskud var i 1955-56 godt 600 mill. kr. og sidste år 100 mill. kr. mindre. I år vil det yderligere formindskes med mindst 100 mill. kr., hvis vi intet yderligere foretager os. Det er lykkedes at komme igennem det sidste år uden at trække på nationalbanken, men kun ved stadig at forcere salget af statsobligationer. Nationalbankens valutastilling er i dag den samme som for et par år siden, men vor valutariske status er dog forbedret ved, at der i de sidste to år er afdraget 250 mill. kr. på den offentlige udenlandske gæld.

Sammenfattende kan jeg karakterisere situationen derhen, at landets valutariske likviditet er blevet alvorligt svækket gennem det sidste halve års underskud, og selv om dette delvis skyldes ekstraordinære forhold, er der næppe udsigt til, at situationen af sig selv vil rette sig så meget op, at den nød-